Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

B8-0852/2016

29.6.2016

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Komise

v souladu s čl. 123 odst. 2 jednacího řádu

o součinnosti mezi evropskými strukturálními a investičními fondy, programem Horizont 2020 a dalšími evropskými fondy pro inovace v zájmu inovací
(2016/2695(RSP))

Ruža Tomašić, Evžen Tošenovský, Angel Dzhambazki
za skupinu ECR

B8-0852/2016

Usnesení Evropského parlamentu o součinnosti mezi evropskými strukturálními a investičními fondy, programem Horizont 2020 a dalšími evropskými fondy pro inovace v zájmu inovací
(2016/2695(RSP))

Evropský parlament,

– s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 4, 162 a 174 až 178 této smlouvy,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (dále jen „nařízení o společných ustanoveních“)[1],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006[2],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006[3],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce[4],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1302/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), pokud jde o vyjasnění, zjednodušení a zlepšení zřizování a fungování takovýchto seskupení[5],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006[6],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro

[1] Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320.
[2] Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 289.
[3] Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 470.
[4] Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 259.
[5] Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 303.
[6] Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 281.

rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005[1],

– s ohledem na své usnesení ze dne 14. ledna 2014 o inteligentní specializaci: vytváření sítí excelence pro účinnou politiku soudržnosti[2],

– s ohledem na své usnesení ze dne 9. září 2015 o investicích pro zaměstnanost a růst: posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti Unie[3],

– s ohledem na své usnesení ze dne 26. listopadu 2015 nazvané „Snaha o zjednodušení a orientaci na výkonnost v politice soudržnosti na období 2014–2020“[4],

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. června 2014 nazvané „Výzkum a inovace jako zdroj růstu v budoucnu“ (COM(2014)0339),

– s ohledem na šestou zprávu Komise ze dne 23. července 2014 o hospodářské, sociální a územní soudržnosti nazvanou „Investice pro zaměstnanost a růst“,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. listopadu 2014 nazvané „Investiční plán pro Evropu“ (COM(2014)0903),

– s ohledem na pokyny Komise z roku 2014 nazvané „Umožnění součinnosti mezi evropskými strukturálními a investičními fondy, programem Horizont 2020 a dalšími programy Unie v oblasti výzkumu, inovací a konkurenceschopnosti“,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. října 2010 nazvané „Příspěvek regionální politiky k inteligentnímu růstu v rámci strategie Evropa 2020“ (COM(2010)0553),

– s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 30. července 2013 nazvané „Odstranění inovační nespojitosti“,

– s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 20. listopadu 2014 nazvané „Opatření na podporu vytvoření ekosystémů pro začínající podniky v oblasti vyspělých technologií“,

– s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti ve finančním programovém období 2014–2020 nadále představuje hlavní nástroj EU pro investice o reálné ekonomiky použitelný pro všechny regiony, je základním pilířem trojúhelníku hospodářské politiky EU, jehož vrcholy tvoří fiskální konsolidace, strukturální reformy a investice do růstu, a současně je také výrazem evropské solidarity, neboť šíří růst a prosperitu a odstraňuje hospodářské, sociální a územní rozdíly, které prohloubila hospodářská a finanční krize;

B. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti je zcela v souladu se strategií Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění a byla vytvořena na základě tří skloubených nástrojů, a sice Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR),

[1] Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 487.
[2] Přijaté texty, P7_TA(2014)0002.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2015)0308.
[4] Přijaté texty, P8_TA(2015)0419.

Evropského sociálního fondu (ESF) a Fondu soudržnosti (FS), přičemž je v rámci společného strategického rámce (SSR) obecněji koordinována s fondy pro rozvoj venkova, konkrétně s Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropským námořním a rybářským fondem (ENRF) pro námořní a rybolovné odvětví;

C. vzhledem k tomu, že v rámci nařízení o společných ustanoveních byla přijata společná ustanovení pro všech těchto pět fondů – evropské strukturální a investiční fondy (ESI fondy), přičemž pro každý jednotlivý ESI fond a cíl Evropská územní spolupráce byla v samostatných nařízeních byla přijata zvláštní ustanovení;

D. vzhledem k tomu, že nedávná reforma politiky soudržnosti přinesla omezený počet cílů a priorit, jakož i tematické zaměření a současně nabízí určitou míru flexibility a přizpůsobení určitým zvláštnostem; vzhledem k tomu, že navíc zajistila zásadu posíleného partnerství a spolehlivou víceúrovňovou správu věcí veřejných, jakož i jasně vymezený přístup k územnímu rozvoji, větší součinnost mezi pěti fondy, ale také součinnost s dalšími relevantními fondy (např. Horizont 2020, PSCI, COSME, LIFE), další zjednodušení prováděcích pravidel, efektivní systém sledování a hodnocení, transparentní výkonnostní rámec a jasná pravidla o používání finančních nástrojů, jakož i spolehlivý systém řízení a kontroly a účinný systém finančního řízení;

E. vzhledem k tomu, že v zájmu snadnějšího zaměření na výkonnost a naplňování cílů strategie Evropa 2020 byla pro každý členský stát vytvořena výkonnostní rezerva, kterou tvoří 6 % zdrojů přidělených fondům EFRR (bez cíle Evropská územní spolupráce), ESF, FS, EZFRV a ENRF, přičemž na základě kontroly výkonnosti, jež bude provedena v roce 2019, má být rezerva přidělena pouze na programy a priority, které dosáhly svých milníků; vzhledem k tomu, že bylo rovněž zajištěno užší propojení mezi politikou soudržnosti a správou ekonomických záležitostí Unie, aby byla zaručena účinnost výdajů z ESI fondů, zatímco přísné sledování a hodnocení zaručí, aby politika soudržnosti v období 2014–2020 byla nejlépe ohodnocenou politikou v rámci rozpočtu EU;

F. vzhledem k tomu, že dne 14. prosince 2014 Komise přijala sdělení o přínosu ESI fondů ke strategii EU pro růst, investičním plánu a prioritách Komise pro příští desetiletí, přičemž toto sdělení je ve skutečnosti zprávou o dosavadním provádění ESI fondů, kterou stanoví článek 16 nařízení o společných ustanoveních o ESI fondech a v níž jsou také uvedeny výsledky jednání se všemi členskými státy o dohodách o partnerství a programech a klíčových výzvách pro každou zemi;

1. opakuje, že v rámci společného strategického rámce přijatého na základě nařízení o společných ustanoveních byly posíleny vazby mezi politikou soudržnosti a dalšími politikami a iniciativami EU (Horizont 2020, Nástroj pro propojení Evropy, rozvoj venkova, jednotný digitální trh, energetická unie), a že prostřednictvím všech těchto nástrojů a cílů, včetně městské agendy, územní agendy, investic do malých a středních podniků, inteligentního růstu a strategií pro inteligentní specializaci, tudíž podstatně přispívá k upevnění jednotného trhu a dosažení cílů strategie Evropa 2020;

2. zdůrazňuje skutečnost, že výše zmíněná součinnost je vytvářena již ve fázi strategického plánování, což tudíž vyžaduje, aby regiony a členské státy již od počátku přijímaly strategická rozhodnutí a činily strategické plánování, aby určily či vytvářely příležitosti např. k podpoře excelence v oblastech inteligentní specializace; upozorňuje,

že v případě programu Horizont 2020 se jedná o provádění programů způsobem umožňujícím součinnost, ať již jde o zvyšování povědomí, poskytování informací, působení v komunikačních kampaních a propojování vnitrostátních kontaktních míst v maximální možné míře s vnitrostátními a regionálními tvůrci politik a řídicími orgány v oblasti ESI fondů;

3. zdůrazňuje, že rozvoj strategií pro inteligentní specializaci prostřednictvím zapojení vnitrostátních a regionálních řídicích orgánů a zainteresovaných stran, jako jsou vysoké školy a další vysokoškolské instituce, průmysl a sociální partneři, do procesu podnikatelského objevování, je pro regiony a členské státy, které mají zájem investovat prostředky z EFRR do výzkumu a inovací, nezbytný, neboť strategie pro inteligentní specializaci by měly do programu Horizont 2020 zahrnout předcházející činnosti (budování kapacit, vnitrostátní/regionální výzkumné a inovační systémy) a navazující činnosti (inovace/trh), což naopak zase stimuluje spolupráci na úrovni EU na základě vazeb mezi průkopníky a následovníky, přičemž metodika inteligentní specializace se musí stát vzorem pro formulaci politiky soudržnosti pro období po roce 2020;

4. vyjadřuje svou spokojenost s tím, že politika soudržnosti v programovém období 2014–2020 umožňuje, aby finanční nástroje hrály významnější úlohu, a konstatuje, že finanční nástroje, jsou-li prováděny efektivně, mohou podstatně zvýšit dopad financování na méně rozvinuté regiony;

5. zdůrazňuje, že jelikož Evropský fond pro strategické investice (EFSI) a politiky (soudržnosti, ale také pro rozvoj venkova a rybolov) evropských strukturálních a investičních fondů jsou zaměřeny na různé úrovně politiky a institucionální úrovně, musí se vzájemně posilovat, zejména v oblasti zdrojů;

6. konstatuje, že je nezbytné dále posilovat součinnost s dalšími politikami a nástroji, a maximalizovat tak dopad investic; připomíná v této souvislosti pilotní projekt rozpočtu EU Stairway to Excellence (S2E), jenž stále podporuje regiony 13 členských států v rozvoji a využívání součinnosti mezi ESI fondy; zdůrazňuje, že je důležité také určit související oblasti specializace v dalších regionech a členských státech, aby bylo možné se s nimi spojit a lépe se připravit na příležitosti projektů týkajících se více zemí a dosáhnout propojenosti na mezinárodní úrovni;

7. vítá plnění podstatných částí rozpočtu programu Horizont 2020, jež bylo svěřeno partnerstvím v rámci veřejného sektoru a partnerstvím veřejného a soukromého sektoru, což nabídne možnost využívat mechanismů řízení partnerství v rámci veřejného sektoru k optimalizaci součinnosti s výzkumnou a inovační strategií pro inteligentní specializaci (RIS3) a programy formulováním ročních pracovních plánů;

8. zdůrazňuje, že Evropský fond pro strategické investice by měl být doplňkovým a dodatečným fondem k evropským strukturálním a investičním fondům a dalším programům EU, jako je program Horizont 2020, a obvyklým činnostem Evropské investiční banky; zdůrazňuje, že je třeba zajistit plný vzájemný soulad a součinnost všech nástrojů EU, aby se zamezilo tomu, že se budou tyto nástroje nebo různé úrovně provádění politik mezi sebou překrývat nebo mezi nimi vzniknou rozpory; připomíná, že přezkum strategie Evropa 2020 musí tuto výzvu vyřešit, aby bylo možné účinně využívat veškerých dostupných zdrojů a dosáhnout předpokládaných výsledků u zastřešujících strategických cílů, přičemž koordinovaným používáním nástrojů politiky

soudržnosti a programu Horizont 2020 je třeba zvýšit objem, kvalitu a dopad investic do výzkumu a inovací;

9. připomíná „pakt pro inovace“ přijatý během 7. evropského summitu pro inovace (prosinec 2015) v Evropském parlamentu, jenž obsahuje výzvu k přijetí horizontálního přístupu k tvorbě politiky EU v oblasti inovací, maximalizaci součinnosti mezi průmyslovou, digitální a regionální politikou a společnému úsilí o vytvoření proinovačních podmínek, aby bylo možné odstranit dobře známé nedostatky, které se vyskytují při přeměně poznatků výzkumu a vynálezů na inovace, a tím o zajištění přidané hodnoty pro evropské hospodářství a občany;

10. připomíná přípravnou práci komisaře pro výzkum, vědu a inovace týkající se případného vytvoření Evropské rady pro inovace, jež by lépe koordinovala iniciativy v oblasti inovací v Evropské unii (prosinec 2015); konstatuje, že Evropská rada pro inovace by měla především pomáhat s odstraňováním překážek v oblasti uvádění na trh v Evropě a překonáváním rozdílů v oblasti inovací; zdůrazňuje, že rada by měla zapojit všechny důležité zainteresované strany, zavést transparentní a rychlé konzultace a procesy rozhodování a doplňovat ostatní instituce EU, přičemž je třeba zamezit překrývání činností; dále upozorňuje, že prostředky, které jsou v současnosti vyčleněny v rámci rozpočtu programu Horizont 2020, by již neměly být dále snižovány, neboť již byly seškrtány v rámci fondu EFSI;

11. požaduje systém sledování pro účely monitorování úspěšné součinnosti, aby bylo možné šířit osvědčené postupy a získat poznatky před provedením přezkumu strategie Evropa 2020;

12. upozorňuje na otázku provázanosti mezi programem Horizont 2020 a ESI fondy týkající se bezpečnosti (potřeba infrastruktury IKT na téže úrovni v celé EU) a na výrobní rozměr této provázanosti; uvítal by harmonizaci bezpečnostních struktur IKT, aby nařízení o ESI fondech pro příští programové období rovněž řešila tyto aspekty, a zdůrazňuje, že k tomuto účelu musí být poskytnut dostatečný objem finančních prostředků;

13. žádá, aby Komise vypracovala sdělení o provádění součinnosti, neboť s výjimkou odkazu na potenciál součinnosti při využívání omezených prostředků na investice a obecné prognózy týkající se řešení nových výzev v budoucnu není otázka provádění součinnosti ve zprávě Komise vypracované podle článku 16 nařízení o společných ustanoveních řešena, přičemž součástí součinnosti jsou i doporučení pro jednotlivé země;

14. pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předal Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.